

Uppföljning av nämndernas internkontroll 2023

Innehållsförteckning

1	Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen och HR- och arbetsmarknadsförvaltning	3
1.1	Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll	3
1.2	Åtgärder	3
2	Barn- och utbildningsnämnden	4
2.1	Följande avvikelser av betydelse har identifierats vid årets internkontroll	4
2.2	Åtgärder	5
3	Socialnämnden	5
3.1	Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll	5
3.2	Åtgärder	6
4	Teknik- och griftegårdsnämnden	6
4.1	Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll	6
4.2	Åtgärder	6
5	Bygg- och miljönämnden	7
5.1	Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll	7
5.2	Åtgärder	7
6	Kultur- och fritidsnämnden	8
6.1	Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll	8
6.2	Åtgärder	8

1 Kommunstyrelsen inklusive kommunledningsförvaltningen och HR- och arbetsmarknadsförvaltning

1.1 Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Efterlevnad av ramavtal

Kunskapen och efterlevnaden av interna regler och rutiner för inköp behöver bli bättre när det gäller konkurrensutsättning vid direktupphandling samt inom avtalstrohet. Kännedom och kunskap om riktlinjen gällande arbetskläder/profilkläder behöver förbättras. En analys behöver göras av produktsortimentet för arbetskläder och det behöver överensstämma med kommunens riktlinjer för arbetskläder så att de skyddskläder som behövs finns i sortimentet. Det har noterats att konteringar inte alltid görs på rätt konton.

Hantering av kontantkort, Swish, kontanter eller stöldbegärliga värdeföremål

Vid kontrollen kan konstateras att rutiner finns där det är aktuellt och merparten är kända för de i verksamheten som behöver ha kännedom om dem. Inom en enhet är rutinen för hantering av kontantkort inte känd för dem som hanterar kontantkort, detta gäller även swish för ett par enheter. En enhet har inte inventerat stöldbegärliga föremål.

IT-driftsäkerhet samt motverka cyberangrepp

Medarbetare och leverantörer har gjort stora insatser som höjt säkerheten på kommunens IT-drift. Andra delar har prioriterats ned till följd av detta.

Beslutsfattande

Kommunstyrelsen har delegerat beslutanderätten i en rad frågor som inte har anmälts under perioden eller där antalet anmälda beslut är förhållandevis få. Kansliavdelningen har anledning att tro att det finns beslut som inte blivit anmälda till kommunstyrelsen. Exempel på sådana områden skulle vara avsnitt 3, ”Anställning” i HR- och arbetsmarknadsförvaltningens delegationsordning samt avsnitt 9 ”Dataskydd” i kommunledningsförvaltningens delegationsordning.

1.2 Åtgärder

Efterlevnad av ramavtal

Konteringar på rätt konton behöver också förbättras och ekonomienheten har under hösten genomfört utbildning i kontering. Nya tillfällen kommer att erbjudas under 2024. Upphandlingsenheten utbildar kontinuerligt nya och befintliga beställare men bedömningen är att antalet certifierade beställare behöver minskas och utgöras av anställda som gör kontinuerliga inköp.

På så sätt kan en hög kunskapsnivå bibehållas. Upphandlingsenheten arbetar löpande med att öka antalet avtal i inköpssystemet.

Hantering av kontantkort, Swish, kontanter eller stöldbegärliga värdeföremål

Genom information säkerställa att rutinerna är kända för dem som hanterar kontantkort och swish samt genomföra inventering av stöldbegärliga föremål på den enhet där detta inte utförts.

IT-driftsäkerhet samt motverka cyberangrepp

Leverantörssamarbeten, avtal och upphandlingar bör ständigt förbättras för att höja skyddsnivån mot cyberangrepp samt för att säkerställa en robust IT-drift. Systemtekniska investeringar ligger i närtid och måste prioriteras. Investeringar inom IT-infrastruktur behöver planeras i god tid och vara en del i en långsiktig strategi.

Beslutsfattande

Informera om och säkerställa att rutiner finns för att anmäla delegationsbeslut till kommunstyrelsen.

2 Barn- och utbildningsnämnden

2.1 Följande avvikelser av betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Efterlevnad av ramavtal

Stickprovskontroller visar att förvaltningen förbättrat sin efterlevnad av ramavtal men att det fortfarande finns arbete att göra.

Likvärdig utbildning

Risk finns att skollagen ej efterlevs och att barn och unga inte får lika möjligheter inför framtiden.

Känsliga personuppgifter

Risk för att känsliga personuppgifter röjs.

Minskad personaltäthet

Risk för ökad sjukfrånvaro och personalomsättning.

Barnkonventionen

Lagkrav kring barnkonsekvensanalyser genomförs ej i tillräcklig grad.

2.2 Åtgärder

Efterlevnad av ramavtal

Ett arbete pågår med att minska antalet ”sällanbeställare”, information om hur man hittar avtal m.m. på Anslagstavlan, förtydligad checklista för regler vid beställning av arbetskläder.

Likvärdig utbildning

Uppföljning av resultat på nationella prov och betyg i förhållande pojkar-flickor, socioekonomiska faktorer såsom föräldrars utbildningsbakgrund, utländsk bakgrund.

Känsliga personuppgifter

Implementering av ett helt nytt digitalt system som heter Prorenata för förvaring av journaler, elevakter, rektorsakter m.m.

Minskad personaltäthet

Avslutningssamtal, medarbetarenkäter. Analys av medarbetarenkät och sjukfrånvaro och att ha arbetsmiljöfrågor i fokus på APT.

Barnkonventionen

Barnkonsekvensanalyser ska genomföras vid förändringar som rör barnet. Utbildningsinsatser har genomförts vid två tillfällen. Stickprovskontroller kommer att genomföras framöver.

3 Socialnämnden

3.1 Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Budgetföljsamhet

Socialnämnden har löpande under året redovisat negativa ekonomiska avvikelser samt vad detta beror på, samt även haft dialog kring detta med socialnämndens arbetsutskott. Avvikelse mot riktlinje för budgetprocess då rapportering i vissa fall endast skett till arbetsutskott. Riktlinje anger att avrapportering ska ske till nämnd.

Säkrad kompetensförsörjning

Vissa avvikelser har noterats enligt nedan:

- Projekt Rätt kompetens har inte kunnat inledas pga. tidsbrist.
- Åtgärden Heltidsresan – utebliven effekt av ökning av andel heltidsarbetande inom sektion särskilt boende

- Svårigheter att rekrytera timvikarier inom funktionshinderomsorgen kvarstod hela året, har genererat höga övertidskostnader.
- Fortsatta vakanser socialsekreterare, undersköterskor och stödassistenter.

Kompetensförsörjning – behålla personal

Förvaltningen har rapporterat att pålitlig statistik för att kunna följa personalomsättning inte funnits tillgänglig.

3.2 Åtgärder

Budgetföljsamhet

Följa Riktlinje för budgetprocess framöver.

Säkrad kompetensförsörjning

Projekt ”Rätt använd kompetens” ska startas upp samt fortsatt arbete med ”Heltidsresan”.

Kompetensförsörjning – behålla personal

Arbete har gjorts så att statistikinhämtning ska kunna påbörjas från 2024.

4 Teknik- och griftegårdsnämnden

4.1 Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Hantering av kontantkort, Swish, kontanter eller stöldbegärliga värdeföremål

Samhällsbyggnadsförvaltningen identifierade under denna internkontrollpunkt att det fanns ett utvecklingsbehov på förvaltningen gällande upprättandet av inventarieförteckningar samt uppföljningen av dessa.

En del verksamheter hade redan upprättade inventarieförteckningar men behövde tydligare rutiner kring uppföljning av dessa medan andra verksamheter saknade inventarieförteckningar och behövde upprätta detta.

4.2 Åtgärder

Hantering av kontantkort, Swish, kontanter eller stöldbegärliga värdeföremål

För att säkra upp hanteringen av stöldbegärliga värdeföremål har förvaltningen under senare delen av år 2023 arbetat med inventarielistor/förteckningar. De två av sex verksamheter som redan hade förteckningar har sett över rutiner för uppföljningen av förteckningarna. Fyra av sex svarande verksamheter har påbörjat upprättandet av inventarielistor efter genomförd inventering.

Resultatet i samhällsbyggnadsförvaltningens slutrapport visar att inventarieförteckningar var är ett område som behövde förbättras och tack vare internkontrollpunkten är nu arbetet är aktualiserat, påbörjat och verksamheterna har svarat att det kommer slutföras under år 2024.

5 Bygg- och miljönämnden

5.1 Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Personalresurser

En behovsutredning har gjorts i början på varje år. 2023 visade den på en resursbrist på tre tjänster inom miljö- och hälsoskydd. Vid 2024 års behovsutredning kvarstår en brist på två tjänster.

Arbetsmiljö

Som tecken på föregående punkt har det framkommit i arbetsmiljöskattningar att "lagom arbetsbelastning över tid" har fått lägst skattning.

Utföra vårt uppdrag

Även denna punkt hänger ihop med ovanstående. På grund av brist i personalresurser har förvaltningen inte kunnat utföra de planerade tillsynsbesöken mer än till hälften. Förvaltningen har varit tvungen att prioritera inkomna ärenden framför planerad tillsyn.

5.2 Åtgärder

Personalresurser

Nämnden har beslutat om en utökning av tjänst inom miljö- och hälsoskydd. Denna rekryterades under 2023 och kommer börja sin tjänst i mars 2024. Denna finns medräknad i 2024 års behovsutredning. Det finns inte utrymme i befintlig budgetram för ytterligare utökning. I verksamhetsplanen beslutar nämnden om prioriteringar utifrån befintlig personalresurs.

Arbetsmiljö

Som beskrivits ovan måste förvaltningen prioritera ärenden på individnivå och verksamhetsnivå men även arbeta med tydlighet i arbetsfördelning.

Utföra vårt uppdrag

Åtgärden har varit att utöka personalstyrkan med en tjänst inom miljö- och hälsoskydd. Man når inte hela vägen med detta utan måste göra fortsatta prioriteringar i den av nämnden beslutade verksamhetsplanen.

6 Kultur- och fritidsnämnden

6.1 Följande avvikelser av väsentlig betydelse har identifierats vid årets internkontroll

Efterlevnad av ramavtal

Tyvärre påvisar internkontrollen att två avdelningar inom verksamheten ej följer befintligt upphandlingsavtal inom området inköp av arbetskläder. Vid kontroll har framkommit att det handlas hos annan leverantör. Samtidigt lever en tredje avdelning upp till 100 procent avtalstrohet.

Hantering av kontantkort, swish, kontanter eller stöldbegärliga fordon

Vid genomgång har vi inte direkt funnit några brister. Kanske att man skulle önska att de rutiner som finns skulle utvecklas mer ur ett säkerhetsperspektiv.

Kompetensförsörjning

Under året har åtta tjänster utannonserats och sex av dessa har kunnat tillsättas. En utannonserad chefstjänst har dragits tillbaka och utlysts på nytt p g att en grannkommun haft motsvarande annons utannonserad vid exakt samma tillfälle. Denna tjänst har nu tillsatts och kompetenskraven kunde uppfyllas.

Kultur och fritid har en förvaltningsspecifik plan fördelat per enhet som påbörjats, men har ännu inte färdigställts.

6.2 Åtgärder

Efterlevnad av ramavtal

En slutsats som man kan dra efter genomgång i systemet är att kunskapen kring de regler som ska efterlevas kring ramavtalen inte är tillfredställande och det är tydligt att den behöver förbättras. Det är nödvändigt att samtliga inköpare förstår vikten av att göra rätt inköp och även ha förståelse för vad konsekvenserna blir när man handlar utanför avtalen. Förvaltningen kommer under 2024 att se till att personalen får den utbildning och kunskap som krävs. Vi har under slutet av 2023 initierat en tätare kontakt med upphandlingsavdelningen, där avtalstrohet bland annat lyfts. Ett annat exempel är att vi under uppstarten 2024 nu träffar upphandlingsavdelningen tillsammans med ledningsgruppen var 6:e vecka.

Hantering av kontantkort, swish, kontanter eller stöldbegärliga fordon

Förvaltningen jobbar med att under 2024 utveckla de styrdokument vi har så att rutinerna blir mer omfattande och säkrare.

Kompetensförsörjning

I några av de tjänster som tillsattes under året saknades viss kompetens. Detta har förvaltningen åtgärdat under året genom intern utbildning.